27 Nov... ag, 28 November 1941 — DAGBLAD — 58ste Jaargang, No. 3464

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dage'ijks (behalve 's Zondags)
Abonnementsprijs voor het Gebiedsdeel fl. 1.50 per maand [Aruba fl. 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers fl. 0.10.

Adm.: Tel. 1550. Redactie: Tel. 1858.
Hoofdredacteur: Dr. J. C. H. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 10—12 uur.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres Postbus 80, Willemstad.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij.

Kantoor Verenigde Staten: M. D. BROMBERG & Ass. Inc 19 to 25 West 44th Street, New York N. Y.
Kantoor voor Redactie en Administratie Aruba: J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38

...l de bom in Thailand barsten?

...e Italiaanse vesting in Oost-Afrika gevallen.

...eiding dienstplicht in Groot Britannië.

...HAILAND IN GEVAAR.

...ficiële Thai-radio legde de ...achtereenvolgende avond na- ...het gevaar voor Thailand in ...nnen situatie in de Stille ...n drong er bij de bevolking op ...kalm te zijn en voorbereid. ...k (AP) 27.11).

...LEN DE JAPANNERS ...ILAND INVADEREN?

...n van een onvermijdelijke invasie van Thailand ver- ...de crisis in het Verre Oos- ...Japans onderhandelaars in ...ton, Ambassadeur Nomura en ...iale Gezant Saburo Kurusu, ...oek brachten aan het Witte ...oor een bespreking van 45 ...met Roosevelt en Hull. ...men op verzoek van den Pre- ...nder dan 24 uur nadat Hull

...NG BIPUL SONGGRAM.

...gestelde grondbeginselen mede- ...die de Verenigde Staten nodig ...voor het behoud van de vrede ...eiligheid in het Verre Oosten. ...gaf hun ook voorstellen betref- ...e practische toepassing van de- ...dbeginselen op speciale proble- ...speciale gebieden. Misschien ...eest speciale van deze gebie- ...wel Frans Indo-China, dat be- ...is voor de defensie van Singa- ...t in de Yunnanprovincie om de ...weg af te snijden waarover oor- ...erialen van de Verenigde Sta- ...r het gehavende China werden ...n.

...verwijderen van deze Japanse ...uit de Franse kolonie zou, naar ...n werd, een van de onder- ...zijn, die het meest besproken ...gedurende de Japans-Noord- ...nse besprekingen, die gisteren ...iek punt bereikten. Berichten ...emende Japanse militaire voor- ...atregelen in Indo-China en de ...tiviteit in de omliggende wate- ...eikten Washington gedurende ...lopen week in groten getale. Pas ...werden officiële berichten in de ...ad ontvangen, waarin melding ...kt wordt van het landen van ve- ...enden Japanse troepen te Saigon ...andere grote contingenten el- ...in het Zuiden van Indo-China. ...troepenbewegingen in de rich- ...an de grens van Thailand wor- ...ok gemeld met tekenen van een ...e aanval op dat land, welke bin- ...n dag of twee kan worden inge- ...Grote troepenlandingen te Hai- ...in het Noorden van Indo-China ...ook gemeld met voorraadsche- ...e artillerie, vliegtuig-gasoline en ...eten oorlogsmaterialen vervoe- ...r de gebieden van waar een ...niet slechts op Thailand zou ...worden gericht en de gebieden, ...vitaal belang zijn voor de de- ...van Singapore, doch op haast ...angrijk gebied in de Stille Zuid-

...aghebbende kringen zeiden, dat ...zonder de feitelijke verwezenlij- ...an een dezer dreigende aanval- ...chatbare schade wordt veroor- ...an de Britse en Noordameri- ...belangen. De dreiging voor een ...ijke actie dwingt Groot-Britan- ...e land-, lucht- en vlootstrijd- ...n in het Verre Oosten te hou- ...een ogenblik, dat deze elders ...d nodig zijn.

Tevens worden de Verenigde Staten gedwongen de defensie in de Stille Oceaan te versterken nu schepen en vliegtuigen nodig zijn in de Atlantische Oceaan.

Toen Kurusu uit het Witte Huis kwam met Nomura na de conferentie, bestookten verslaggevers hen met vragen, doch hun antwoorden gaven niets bloot en zij deelden niet mede of de onderhandelingen zouden worden hervat. Toen hun gevraagd werd of het document, welk hun door Cordell Hull werd overhandigd, beschouwd kon worden als een basis voor verdere bespreking, was hun antwoord, dat zij niets van hun Regering vernamen sedert zij de inhoud van de nota met hun verslagen naar Tokio telegrafeerden (Washington, (AP) 27.11).

THAILAND ONDER DRUK VAN ALLE KANTEN.

De Nationale Vergadering van Thailand keurde de defensiemaatregelen goed, die, gelijk de Minister van Defensie, Luitenant Generaal Luang Promyodji, verklaarde, de Regering machtigen zich voor te bereiden op de oorlog en aan elke noodtoestand het hoofd te bieden.

Verschillende uren later zeide Premier Luang Bipul Songgram in een eerste radiorede tot het volk sedert het conflict tussen Thailand en Frans Indo-China, dat het land nog in staat is te voorkomen, dat men in de oorlog wordt gesleept, hoewel Thailand zich gesteld ziet tegen politieke, economische en militaire druk van alle kanten.

De Premier zeide, dat de vertegenwoordigers van alle landen voortdurend de goede wil en de vriendschap voor Thailand hebben te kennen gegeven, **vooral de Japanse Gezant,** die de verzekering gaf, dat de strijdkrachten in Indo-China niet bedoeld waren voor een agressie tegen Thailand. De Premier waarschuwde, dat Thailand niet moet letten op zulke dingen als militaire voorbereidingen in Indo-China of Malakka als gericht tegen het land, alvorens het schieten begint (Bangkok, (AP) 28.11).

JAPAN VERSTERKT STRIJDKRACHTEN IN INDO-CHINA.

Gezaghebbende kringen gaven te kennen, dat Japan snel zijn strijdkrachten in Frans Indo-China versterkt. De berichten maakten niet slechts melding van grote troepentransporten naar Indo-China, doch ook van grote verschepingen van oorlogsmaterialen, waaronder vliegtuiggasoline.

Sommige kringen beschouwden de mogelijkheid van een Japanse aanval op Thailand misschien binnen de volgende dagen (Washington, (AP) 27.11).

DE JAPANNERS WERDEN DOOR ROOSEVELT ONTVANGEN.

De Japanse Gezanten deelden na een conferentie op het Witte Huis mede, dat zij een „zeer vriendschappelijk" onderhoud met Roosevelt hebben gehad. Zij deelden echter niet mede of de onderhandelingen over het oplossen der Japans-Noordamerikaanse problemen zouden worden hervat. De ontmoeting op het Witte Huis volgde op de handeling van Cordell Hull gisteravond waarbij hij de quaestie voor vrede of oorlog in de Stille Oceaan in handen plaatste van de Japanse Regering.

Saburo Kurusu, de speciale Gezant, zeide echter tot de verslaggevers dat hij geen orders had om naar Japan terug te keren. Hij zeide thans niet te kunnen zeggen of hij Hull binnen de volgende dagen weer zou ontmoeten. Hull nam deel aan de besprekingen gedurende 45 minuten op het Witte Huis alsmede de Japanse Ambassadeur Nomura. In antwoord op vragen zeide Kurusu: „Wij hadden een zeer vriendschappelijke bespreking" (Washington, (AP) 27.11).

GONDAR GEEFT ZICH OVER.

Het Italiaanse Hoofdcommando maakte bekend, dat Gondar, de laatste Italiaanse sterkte in Oost-Afrika, zich heeft overgegeven.

Hieraan voegde het communiqué toe, dat er hevig artillerievuur woedt bij Sollum en Tobruk. Bittere aanvallen en tegenaanvallen in het centrale gebied (Sidi Rezegj) worden ook gemeld. Het communiqué beweerde, dat de Britten zwaar leden in manschappen en materialen. De overgave van Gondar geschiedde gisteren in de namiddag (Rome, (AP) 28.11).

DE TOESTAND IN LIBYE.

De Britse Imperiale troepen verpletterden de tanklinies van de as op 4 mijl ten Noorden van het heroverde slagveld rond Sidi Rezegj om op historische wijze contact te maken met de belegerde verdedigers van Tobruk. Deze belangrijke ontmoeting in de woestijn geschiedde bij Ed Duda op de tiende dag van het grote Libyse offensief. Dat punt zelf werd door troepen van Tobruk veroverd in een offensieve steek, die hen 10 mijl buiten hun defensies bracht. Nieuw-Zeelandse troepen, gesteund door Noordamerikaanse en Britse tanks en vliegtuigen voegden zich samen met de mannen van Tobruk in een opmars uit het Zuiden na heftige weerstand van de as te zijn overkomen. Het woestijnplaatsje Bir el Hame werd onderweg genomen. Alzo hebben de Britten thans een dunne communicatielinie, welke zich kronkelt over een afstand van 100 mijl van de Egyptische grens nabij Sidi Omar tot Tobruk.

Een militaire zegsman zeide, dat de verbinding met Tobruk een beslissend keerpunt zou kunnen zijn in de gehele campagne, doch legde er de nadruk op, dat machtige groepen van asweerstand nog steeds sterke posities bezetten aan de boog van 30 mijl, welke Tobruk omrandt en gebroken zal moeten worden, indien de Koninklijke Marine meer manschappen en materiaal met goed succes naar Tobruk wil brengen voor vervoer in Zuidelijke richting naar het slagveld bij Sidi Rezegj.

De zegsman zeide, dat Rezegj zelf een met tanks bestrooid kerkhof geworden is. Aan beide zijden waren de verliezen groot.

De zegsman zeide: „Ons doel is nog steeds om de tankeenheden van de as in Libye op te ruimen, doch hiervoor zal nog veel en hard gevochten moeten worden."

De opzienbarende ontmoeting tussen de mannen van Tobruk en de Nieuw-Zeelanders, was het hoogtepunt van twee dramatische verhalen. Tobruk heeft het sedert medio April uitgehouden. De meeste van de verdedigers zijn Australiërs, die met succes weerstand geboden hebben aan de formidabele belegering van den Duitsen Commandant in Libye Generaal Erwin Rommel. Velen van deze Australiërs werden uit Tobruk gehaald vóór de invasie van Libye begon. Polen en Brits Indiërs met tanks vervingen hun en dezen bevonden zich klaarblijkelijk onder de troepen, die zich tot Ed Duda een weg vochten. De Nieuw-Zeelanders hebben van de andere kant een zigzag opmars gemaakt over de woestijn om hen te ontmoeten. Over de grens nabij Sidi Omar schietende sneden zij naar het Noorden om Bardia te veroveren. Vervolgens namen zij Gambut ten Westen daarvan en snelden zij voort naar Tobruk langs de kust.

Toen andere Britse Imperiale troepen in een verwoed gevecht raakten bij Rezegj, haastte de Nieuw-Zeelandse colonne zich naar het Zuiden om hulp te bieden. Toen de Britten dat slagveld heroverden, drongen de Nieuw-Zeelanders op naar het Noorden om contact te maken met de mannen van Tobruk.

Intussen zagen sommige waarnemers een Duitse bedreiging voor de Britse communicatielinies bij Sidi Omar nabij de Egyptische grens, waar kleine eenheden van astanks, oorspronkelijk deel van een aanvalscolonne, nog steeds binnenzwermen in klaarblijkelijke afleidingsmanoeuvres. Het communiqué zeide, dat de Britten reeds 5 Duitse tanks en 80 voertuigen hadden vernietigd in deze „hinderlijke" aanvallen en 300 gevangenen — meestal Duitsers — namen, hoewel werd toegegeven, dat de gevechten in dat gebied nog werden voortgezet.

De Britten moesten enkele van hun mobiele versterkingen halen, die zij van plan waren geweest naar Sidi Rezegj te zenden, teneinde deze aanval te bestrijden. Een grotere bedreiging was echter ten Westen van Rezegj en Tobruk, waar asversterkingen voortsnellen. De Royal Airforce, uitgerust met Noordamerikaanse Curtiss-gevechtstoestellen en Martin-bommenwerpers, liet tonnen van bommen neerregenen op deze voortrukkende colonnes van manschappen en voorraadtrucks. Gasoline- en ammunitietrucks zouden zijn getroffen en de Royal Airforce zeide ook, dat 10 asvliegtuigen vernield werden boven Rezegj op Dinsdag met verlies van slechts 2 Britse vliegtuigen. De vijandelijke dokken van Benghazi werden ook aangevallen.

De Britten zeiden heden niets van een andere van hun colonnes, die — naar vermeld — over een afstand van 200 mijl door de Zuidelijke woestijn was getrokken in een klaarblijkelijke poging om de verbindingen van de asstrijdkrachten met Tripoli af te snijden. Deze Indische groep werd het laatste gerapporteerd bij Aguila op ongeveer 150 mijl van de Golf van Sirte nabij Benghazi (Caïro, (AP) 27.11).

Het nieuws van vandaag.

Vandaag een jaar geleden kwam het tot botsingen en protesten tussen Frans (Vichy) Indo-China en Thailand. Vijf Franse vliegtuigen waren boven Thailands gebied geweest en hadden daar bommen uitgeworpen. Thailand kondige represailles aan. In Frans Indo-China zitten Japanse troepen en de Verenigde Staten hebben den teleurgestelden Saburo Kurusu doen weten, dat één van hun voorwaarden is het terugtrekken van deze Japanse troepen uit Indo-China. Vandaag is de aanval van Indo-China op Thailand na een jaar broeien dreigender dan ooit. Elk ogenblik kan de bom barsten en elk ogenblik kan de gewapende vrede in het Verre Oosten door Japans agressie verstoord worden. In het afgelopen jaar is de toestand in Thailand (betekent Land der Vrijen, vroeger heette het Siam) steeds meer gaan spannen. Toen het een jaar geleden tussen Thailand en Frans Indo-China dreigde werd op 13 November Generaal Luang Bipul Songgram als Opperbevelhebber benoemd. Enkele dagen daarna, op 28 November, viel de eerste botsing. In de loop van het jaar werd Opperbevelhebber Luang Bipul Songgram op 29 Juli jl. gesierd met de titels van Veldmaarschalk, Admiraal van de Vloot en Luchtmaarschalk, posities die voordien slechts door souvereinen werden bekleed.

De laatste paar weken zijn bij herhaling berichten uit Bangkok gepubliceerd en ook vandaag vindt u een uiteenzetting van de ernstige situatie op de voorpagina. Nomura en Kurusu hadden een „zeer vriendschappelijk onderhoud" met Roosevelt, wordt eveneens op de voorpagina gemeld. Het kon wel eens gaan verkeren!

Thans de toestand aan de verschillende fronten: In Oost Afrika hebben de Italianen hun laatste stelling, Gondar, verloren. Als het werkelijk de laatste is, zijn de Italianen dus uit Midden Afrika verdreven. Uit Libye zullen ze binnenkort ook verdreven worden, er wordt daar hevig gevochten, maar de Britse (Australische, Nieuw-Zeelandse) posities worden er sterker en sterker. In Joegoslavië gaat het warmpjes toe tussen opstandelingen en „regerings"-troepen. Aan het Finse front maken de Russen voortgang, aan het Middenfront de Duitsers, in het Zuiden de Russen. Alles op blz 1 en 3.

Op blz. 2 staan enkele commentaren op de quaestie Suriname-U.S.A. uit de Noordamerikaanse bladen. Op blz. 4 een uitvoerig verslag over de boeiende Statenvergadering van gisteravond over de regeling van het deviezenverkeer, waar practisch ieder burger bij betrokken is.

Een vraag aan onze autoriteiten

Men hoort hier meer van wat er in bezet Nederland gebeurt dan van wat onze wettige autoriteiten daarbuiten doen.

Kort geleden had Lord Beaverbrook Amerikaanse dagbladcorrespondenten te gast op een lunch en hij drong er op aan, dat ze nu eens precies zouden zeggen, wat ze tegen het Britse Ministerie van Voorlichting hadden. Onze Amerikaanse collega's hebben ongetwijfeld den Britsen minister niet teleurgesteld en zij hebben een boekje opengedaan van de zonden der ambtenaren van het „Ministry of Information", waarin weinig ongezegd bleef, wat gezegd moest worden. Het was, blijkens het verslag ervan in de Amerikaanse bladen, **een regen van klachten over gebrek aan inzicht in het wezen der publiciteit.** Een der Amerikanen vatte de klachten samen in deze woorden: „We know what America wants. We want to tell them...... But we are not allowed to tell it. America is news hungry for the facts! We're a weapon. Why don't you use us?"

Bij het lezen van dat artikel dachten we onwillekeurig aan de toestanden in Curaçao, waar nog dezer dagen slechts via de Surinaamse „De West" een officiële Curaçaose Gouvernementscirculaire bekend moest worden. Het is bekend, dat van overheidswege alhier de taak van de pers nog te vaak beschouwd wordt als te bestaan uit het verzamelen van nieuwtjes, die reporters te hooi en te gras oppikken. Dat het de **taak** van de hogere ambtenaren is om belangrijke feiten eigener beweging aan de pers mede te delen beseffen slechts weinigen. Nog al te veel veronderstelt men hier te lande — ook buiten overheidskringen —, dat een Redactie een soort hokus-pokus is, die alles vanzelf weet of maar te weten moet komen. Gelukkig komen uitzonderingen voor. Nog dezer dagen is dat gebleken, toen de voorzitter van het Hoofdstembureau, de Heer Matthias Bartels Bartels Daal, twee automobielen beschikbaar stelde om den perslieden **alle** Curaçaose stembureaux te laten zien, terwijl een vriendelijke ambtenaar werd medegezonden om toe te lichten en quaesties op te lossen. Ook later op die dag nodigde de Heer Daal geheel **op eigen initiatief** en met opoffering van veel eigen vrije tijd de pers uit om de officieuse uitslag bekend te maken. Als tweede voorbeeld zij genoemd de welwillendheid van kapitein Ebel L. Venema, die verleden week — ook al weer eniger beweging — de pers uitnodigde om de kampementen van de ballingen van de „Cabo di Hornos" te bezichtigen, een geste die getuigt niet alleen van welwillendheid, maar ook van inzicht om door het bekendstellen van wat de Overheid doet, sympathie en aanhankelijkheid voor onze Overheid bij ons volk aan te kweken. Zo iets doet goed aan in een land, waar de pers genegeerd wordt, of althans niet geheel au sérieux genomen. Ons publiek **hongert** naar nieuws en de overheid helpe ons die honger te stillen. De Heren Daal en Venema hebben hier een voorbeeld gesteld, dat allerwegen navolging moge vinden.

Helaas evenwel leeft niet bij alle overheidspersonen datzelfde besef, als waarvan in bovenstaande twee voorbeelden sprake was. Van overheidswege werd een G. P. D. ingesteld om het nieuwsfront te verzorgen en wat Curaçao betreft kan men weinig reden tot klagen hebben. Zoals men uit ons blad heeft kunnen zien, heeft de Curaçaose G.P.D. nog weer deze week een nieuwe regeling getroffen om het belangrijkste nieuws nòg weer sneller af te leveren ter publicatie. In ditzelfde nummer staan de Amerikaanse perscommentaren op de gebeurtenissen in Suriname, welke ons eveneens via de Curaçaose G.P.D. bereikten. Hoe stuntelig is daarbij vergeleken de Surinaamse G.P.D., die thans, na bijna een week, nog niets anders heeft gedaan dan een niets-zeggend telegrammetje te sturen en dat nog met de trekschuit. In ons blad stonden zelfs de Duitse commentaren nog eerder dan dat kleine berichtje van de Surinaamse G.P.D. en hoewel ieder hier zit te snakken naar nieuws omtrent de gebeurtenissen en men toch redelijkerwijze kon verwachten, dat de Surinaamse G.P.D. betreffende dit unieke feit al het mogelijke gedaan zou hebben om de eerste paar dagen elke dag via zijn Curaçaose collega ook hier de pers van nieuws te voorzien, doet de Surinaamse G.P.D. dit niet. Wat hij dan wel doet? Daarvoor moet men de Surinaamse couranten maar eens lezen of eens gaan corresponderen met insiders in Paramaribo. In het kort is dit samen te vatten als „zijn doel voorbij schieten."

Doch er is méér nieuws, waarnaar men hongert: oorlogsnieuws. Onze lezers op alle Curaçaose eilanden hongeren naar feiten **betreffende de werkzaamheid vooral ook van dat deel der weermacht van het Koninkrijk, dat actief aan de oorlog deelneemt, naar nieuws van onze koopvaardijschepen, welke evenals die van onze bondgenoten de gevaren van de slag om de Atlantische Oceaan hebben te doorstaan en welker bemanningen bij herhaling blijk geven van grote moed en zelfopoffering.**

En wat krijgen wij er van te horen? Maar zelden iets.

Wij herinneren ons uit de tijd van de evacuatie van Creta, dat de B.B.C. een Nederlands koopvaardij-officier aan het woord liet, die vertelde van de strijd en de ondergang van zijn schip. In de eerste berichten over de evacuatie welke langs de censuur de bladen bereikten was de aanduiding „Nederlands" koopvaardijofficier weggelaten.

Het heeft weken geduurd eer er uitvoeriger mededelingen kwamen over de grote rol, welke Nederlandse schepen met Nederlandse bemanningen hebben gespeeld tijdens een der meest dramatische episoden van deze oorlog.

Ook voor Duinkerken hebben Nederlandse schepen met Nederlandse bemanningen hun taak vervuld. **Er is zo goed als geen publiciteit aan gegeven.**

Er zijn natuurlijk maritieme bezwaren tegen het bekendstellen van meer

gegevens, doch men drijve dit niet tot in het overdrevene. De Nazies hebben werkelijk geen Curaçaose courant nodig om te weten, waar 's vijands schepen zijn. De Amerikaanse bladen publiceren vele dingen immers toch.

Indertijd kon men in de „New York Times" het mooie verhaal lezen van de „Malaya", welk Britse slagschip te New York aan de pier verscheen, zichtbaar voor duizenden New Yorkers, terwijl de bemanning met mutsen waarop stond H. M.'s Malaya door Manhattan flaneerde. **Het was geheim.** Wij denken aan de „Queen Mary", die vrij spoedig na het uitbreken van de oorlog in Singapore aankwam. Alle publiciteit werd zorgvuldig vermeden. Er werd gecamoufleerd, dat het een lieve lust was. Alleen hingen de volgende dag duizenden stuks wasgoed — handdoeken, beddelakens enz., enz., met de naam „Queen Mary" — aan de waslijnen van tientallen wasserijtjes in Singapore.

Wij willen aan alle motieven van maritiem-strategische aard gaarne recht laten wedervaren en zijn er zeker niet op uit om de nuttigheid van de censuur op zodanige berichten te beoordelen naar de domheden welke ook daarbij worden uitgehaald.

Maar de heren, die deze zaken regelen, vergeten wel eens, dat maritiem-strategische factoren niet de enige zijn, welke het resultaat van een oorlog bepalen. Er is nog zo iets van het home-front, van de mensen thuis, die ook hun rol spelen in de oorlog en wier stemming en strijdenswil van vaak doorslaggevende betekenis zijn. Er is enig besef, dat men deze „thuisblijvers" nodig heeft.

Er is ons nog nooit een uitnodiging geworden om bijvoorbeeld eens een rondgang (onder geleide en onder conditie, dat het te schrijven stuk eerst aan den Algemeen Militair Commandant worde voorgelegd) te maken langs de verschillende defensieposten, een demonstratie bij te wonen, een bezoek aan de „Van Kinsbergen" te brengen. Uit Indische couranten bleek ons dezer dagen, dat men daar regelmatig journalisten uitnodigt om naar werkplaatsen en schepen en vliegtuigen te komen kijken. Daar is men zeker een stuk vooruit bij hier vergeleken.

Er is in deze tijd één zaak, welke de belangstelling heeft, is er één onderwerp, waarin zich de aandacht der massa concentreert en dat is: Nieuws. Het publiek vindt een beschrijving van onze motortorpedoboten mooi, en zegt onze marine mag er toch wel wezen. Maar een electrische schok gaat door de massa wanneer zij leest van een Nederlands oorlogsschip, dat een vijandelijke boot aanvalt en meester maakt, van een duikboot, die vijandelijke schepen naar de kelder zendt, van kruistochten door vijandelijke mijnenvelden, van vliegers, die Messerschmitts neerschieten. **Dat dat onze mannen zijn, onze broers, onze zonen, onze vaders, onze verloofden, kijk eens, dat is het wat invloed heeft op de stemming der mensen, dat is het wat de wil tot verder strijden tot meer inspanning, tot groter opofferingsgezindheid vergroot.**

En dat is het, dat overal ter wereld door maritieme autoriteiten den volke wordt onthouden. **De heldendaden zijn niet alleen bestemd om aangetekend te worden in de geschiedenisboeken, noch om er een ridder-orde mee te verdienen, zij zijn tevens, neen, zij zijn in de eerste plaats stimulansen voor een strijdend volk.**

Er wordt wel eens geklaagd, dat Curaçao in sommige opzichten innerlijk lauw is, de betekenis van het geweldige conflict niet voelt.

Curaçao is niet lauw. Hoort maar hoe ons gehele gebiedsdeel reageert op de berichten uit het bezette deel des Rijks, ziet hoe we onze vuisten ballen als we horen van de ploertigheden van de bezetters, en hoe trots zijn we, als we vernemen van sabotage en verzet. Dat zijn onze landgenoten, onze broers misschien, die hun leven op het spel durven zetten om ergens zo'n nazie om zeep te helpen. **Maar is het geen wonderlijk verschijnsel, dat we ontzettend veel meer horen van hetgeen daar in het bezette Nederland gebeurt, dan wat de mannen van onze Koninklijke Marine doen, de mannen van de koopvaardij-vloot, de vliegers en anderen?**

W weten het, dat onze zeelui er een broertje aan dood hebben om te bogen op de gevaren, waarin zij verkeerden en de moeilijkheden, welke zij overwonnen. Aan de organen onzer voorlichting is het om hen tot het besef te brengen, dat de verhalen, die zij vertellen kunnen bijdragen tot **sterking van de geest van ons volk, tot de uiteindelijke overwinning.** De betekenis van een heldendaad beperkt zich niet tot de tijd en de plaats, waar zij verricht wordt, **haar grootste betekenis is gelegen in de inspiratie, welke zij anderen schenkt.**

Het is tijd, dat eindelijk ook bij ons eens het besef kome, dat in vele gevallen de publiciteitsbelangen praevaleren boven tal van echte en alle vermeende maritiem strategische belangen.

Wij vragen van de autoriteiten: belangstelling voor het nieuwsfront.

Nederland.

HET IMPERIALE NEDERLAND.

Naar aanleiding van de reis van Nederlands-Indische journalisten naar Australië, schrijft „Soerabaiasch Handelsblad": „Zeer terecht droeg de Indische delegatie een imperiaal karakter, bestond zij uit Nederlandse, Indonesische en Chinese journalisten. Australië, eensgezind, overtuigd van de noodzaak der „White Australia Policy" zou hiervan misschien een beetje vreemd opkijken, maar het was nuttig en juist, dat onze Australische vrienden ons leerden kennen, zoals wij zijn dat zij het bestaan van andere opvattingen zouden ervaren.

Indië is niet een dunne bovenlaag van 300.000 Europeanen: het is een groot eilandenrijk met 70 millioen zielen die zich in vredestijd kunnen storten in familietwisten, maar zich eensgezind keren tegen iederen buitenlandsen indringer. Het imperiale karakter der delegatie kon dit feit slechts onderstrepen en het was een dagelijks genoegen, gade te slaan met welk een warme hartelijkheid en haast overstelpende gastvrijheid ook de Indonesische en Chinese leden door de Australische gastheren werden ontvangen. Ja, van menigen Australiër kon men de verzuchting horen, dat de typisch- Nederlandse oplossing der rassenproblemen, gelijk zij uit de vriendschappelijke en vertrouwelijke omgang der leden bleek, wellicht voorkeur verdient boven de Britse."

SURINAME EN U.S.A.

De Amerikaanse pers gaat voort „Suriname" te becommentariëren (zie ook „Dagblad Amigoe di Curaçao" van gisteren).

„New York Times": „Paramaribo wordt onze eerste basis op het Zuidamerikaanse vasteland. De Franse „samenwerkers" zijn nu heel duidelijk gewaarschuwd, dat, wanneer zij hun lot geheel met Hitler gaan verbinden, Frankrijk al zijn bezittingen op het Westelijk halfrond wel eens zou kunnen verliezen."

„N.Y. Daily News": „Laat ons Suriname en de Franse kolonies nemen en ze nooit meer teruggeven. Deze Amerikaanse actie met Suriname is een opportunistisch spel van machtspolitiek geruggesteund door gewapende macht" (noot van de Gouvernementspersdienst: de „Daily News" is een New Yorks boulevardblad met een millioenen-oplaag, dat een felle vijand is van de huidige regering der V.S. en vooral van haar buitenlandse politiek. Het is helemaal niet boud te vermoeden, dat bovenvermelde meningsuiting van het blad een poging is die politiek in discrediet te brengen door haar gevolgen tot in het vrijwel onmogelijke voor te stellen. Door deze politiek als „imperialistisch" af te schilderen, bevindt de „Daily News" zich in hetzelfde kamp als de...... Duitse en Italiaanse commentators).

„Manchester Guardian": „Dit is een deel van de pan-Amerikaanse defensiepolitiek en vormt een groot precedent: een waarschuwing, dat de verklaring van Havana geen holle phrase was. De toekomst van Martinique, Frans Guyana en Guadeloupe hangt af van de vraag hoe dicht Vichy Duitsland gaat naderen. Wanneer Brazilië kan samenwerken met de V.S. in Suriname, waarom dan ook niet een gezamenlijke basis in Recife of Natal?"

PERSONALIA.

Londen. Benoemd tot curator der Leidse universiteit de N.S.B.'er E. Krantz te Leiden: **overleden** de historicus D. S. van Zuiden te 's Gravenhage.

NIEUWTJES, DIE ONS INTERESSEREN.

Het voorgenomen bezoek van de Ministers van Mook en Kerstens aan Suriname wordt hier algemeen toegejuicht. Men verwacht juist van dit bezoek een groot moreel effect in verband **met de Rijkseenheidsgedachte** (Paramaribo, G.P.D., 28.11).

— Tot burgemeester van Apeldoorn is benoemd zekere Klinkenberg een berucht N.S.B.'er en S.S.-leider.

— Een autobus met 30 passagiers is in de IJssel, bij het dorp Kapelle, gereden. 15 zijn verdronken, waaronder 3 kinderen van Ds. Woelderink van Ouderkerk.

Dankbetuiging.

Langs dezen weg betuigt ondergeteekende hartelijke dank aan Dr. HUGENHOLTZ alsmede aan Zuster KOOLE en verdere verpleegsters en oppassers van het Sanatorium voor de goede zorgen, ondervonden tijdens mijn ziekte.

Hoogachtend,
A. E. TREURNIET
(Soogea)

CURACAO.

MGR. VERRIET WEER THUIS.

Gisteravond keerde Z.H.E. de Apostolisch Vicarius, die jl. Maandag naar Aruba vertrok, weer terug naar Zijn residentie Willemstad. Z.H.E. was vergezeld van Pater Irenaeus A. A. J. de Bruyn O.P.

HARE MAJESTEIT VERLEENT KRUIS VAN VERDIENSTE.

De Gouverneur van Curaçao heeft namens H. M. de Koningin aan een machinist ter koopvaardij mededeling gedaan, dat dezen het (Oorlogs) Kruis van Verdienste is verleend wegens moedig gedrag gedurende een luchtaanval. De Gouverneur heeft dezen Nederlandsen held ontvangen en hem na de eervolle mededeling hartelijk geluk gewenst. (Willemstad, G.P.D. 28.11).

DE HEER L. J. DE KONINK. †

Gistermiddag overleed de in brede kring zeer geziene **Lieven Jacob de Konink**, eerste machinist bij de Koninklijke, Nederlandse Stoomvaartmaatschappij.

Meer dan 22 jaar diende de overledene bij de K.N.S.M. en voer hij in deze omstreken. Steeds weer terugkerend naar Curaçao. In de loop der jaren voer hij op de Chili-lijn, op New York en op bijkans de gehele kust van ZuidAmerika. Hij had op Curaçao zeer veel vrienden, die in hem veel verliezen. Vooral op de Isla was hij een geziene gast. Hij was o.a. lid van de Kegelclub.

Met de „Juno" maakte hij de laatste tijd nog verschillende reizen naar Engeland.

Na zijn laatste reis met de Sint Maarten voelde hij zich onwel en werd hij overgebracht naar het Sint Elisabeths hospitaal. Hedenochtend werd zijn stoffelijk overschot door zijn talrijke vrienden naar zijn laatste rustplaats gebracht. Zijn collega's in uniform droegen de kist.

De overledene was gehuwd en werd slechts 45 jaar. Hij ruste in vrede.

HULDIGING BOOTSMAN DE BOER.

Gisteravond werd in het R. K. Zeemanshuis, waar voltallig het Bestuur van het Apostolaat ter Zee, enige employé's van de K.N.S.M., o.a. Mr. van der Zee en echtgenote, de 1e officier van de „Cottica", de voltallige bemanning van de „Cottica" en linnenjuffrouw en vele medewerkenden en bekenden, bootsman C. de Boer gehuldigd.

Na het Wilhelmus sprak voorzitter Constan Casiano: hij had waardering voor het werk en de volhardendheid des bootsmans. De Heer Casiano bood ter herinnering aan een oorkonde en een prachtig étui met vulpen namens het Zeemanshuis.

Daarna sprak de Havenaalmoezenier P. van der Meer, die de persoonlijke eigenschappen van den Heer De Boer op de voorgrond stelde en hem als ras echt zeeman om zijn goedheid, trouw, plichtsbesef en rechtschapenheid ten voorbeeld stelde aan de jongens ter koopvaardij. Hij drukte speciaal zijn respect uit voor het zware werk der koopvaardij ook in de Caraïbische Zee. Na de nodige ovaties bood Mevr. Overmeer den bootsman een prachtig bouquet bloemen aan.

De avond werd verder doorgebracht met het zingen van liederen, het houden van voordrachten door verschillende zeelieden. Er heerste een prachtige stemming.

INGEZONDEN.

AAN HET APOSTOLAAT TER ZEE.

Namens den bootsman van het ss. „Cottica" moeten wij zijn biezondere dank overbrengen aan het Bestuur van het Apostolaat ter Zee, dat hem zo'n onvergetelijke avond heeft bezorgd.

Verder is hij allen dankbaar, zowel bezoekers, als leden van het Apostolaat voor de spontaan bewezen hulde. Gij en ook wij zijn dan ook van zijn grote dankbaarheid overtuigd, hetgeen zijn zacht stamelende woorden van ontroering, doch vooral zijn stevige handdruk getuigden.

Nu willen wij, als bemanning, u toch ook bedanken voor hetgeen het Apostolaat voor onzen Bootsman heeft gedaan. Wij allen waarderen het. Zoals U weet, was de bootsman door ons te Cristobal ook gehuldigd.

Ook toen hebben wij onze dank overgebracht aan allen, die hadden medegewerkt, om alles prachtig te doen slagen.

Thans danken wij al weer enige leden van de Cottica, die nog eens extra medewerkten, om de avond te doen slagen. Helaas door het overlijden van den eersten Machinist van de „St. Maarten" kon er geen groot feest op touw gezet worden. Anders was het aantal bezoekers zeker groter geweest.

De aanwezigheid van enige heren der K.N.S.M. en de aanwezigheid van den 1sten officier, die vooral door zijn eenvoud zeer bemind is, deed ons goed.

Tot besluit nogmaals onze hartelijke dank aan het Bestuur van het Apostolaat, Pater Van der Meer, den Voorzitter en de aanwezige leden, en aan allen, die zelfs door hun aanwezigheid den Bootsman een prettige avond hebben bezorgd.

Namens de Bemanning
ss. Cottica,
L. van der Zant.

EMMASTAD.

SOCIETEIT „ASIENTO".

Dagschotels: Heden: Nassi goreng. Morgen: Stokvis.

Agenda:

Vrijdag 28 November 16.30 — 18.00 plaatsbespreking voor Cabaret-voorstelling. 19.30 Comp. bilj. A-kl.
Za. 29 Nov. 20.30 Revue „De Koningin der Aarde". Geen introductie.
Ma. 1 Dec. 19.30 uur Comp. bilj. C-kl.
Di. 2 Dec. 19.30 Comp. bilj. „B" kl.
Wo. 3 Dec. 19.30 uur Comp. bilj. Hoofdkl.
Do. 4 Dec. 19.30 Comp. bilj. „C" kl.

Revue „De Koningin der Aarde": Hedenavond plaatsbespreking in de club van 16.30 — 18.00 uur voor de gala-voorstelling van de revue „De Koningin der Aarde".

WACHTDIENSTEN: Vr. 28 Nov.

Telegram Afdeling: Hr. Pons, tel. 675, Amalia van Solmslaan 13.
Shipping & Supplies: Hr. De Vlieger, tel. 244, Bernhardlaan 10.
Scheepvaart Afd.: Hr. Wortel, tel. 448, Bernhardlaan 5.

Protest. Gem. Emmastad: Kerkdiensten Zo. 30 Nov. 1941: 9.30 1e advent Zondag: 19.30 Hernhutter Liturgie (advent). Van Zo. 30 Nov. 1941 af zal de predikant al zijn werkzaamheden weer hervatten.

Hiermede vervullen wij dezen droevigen plicht kennis te geven van het overlijden van den Heer

L. J. DE KONINK

Hoofdwerktuigkundige in dienst van de K.N.S.M.

Namens de Familie,
H. L. P. TIMMERMAN.

1692

Politiek en Oorlog.

HET GEVAAR VOOR MOSKOU NEEMT TOE.

„Pravda" deelde mede, dat het gevaar voor Moskou toeneemt. Het blad zeide, dat gedurende de laatste dagen de vijand de hoofdstrijdkrachten heeft geconcentreerd op de Russische flanken voor een opmars naar het Oosten en Noorden.

„Pravda" zeide, dat in de Kalinin-sector de Russische troepen tot het offensief overgingen en wiggen gedreven hebben in de Duitse linies, waarbij verschillende dorpen opnieuw bezet werden. Aan het Rostov-front hebben de Rusen volgens „Rode Ster", verder voortgang gemaakt, klaarblijkelijk in hetzelfde gebied waar de Rode tegenaanval gedurende vele dagen werd uitgevoerd.

Andere berichten zeiden, dat de luchtmacht van het Rode Leger zware verliezen aan de Duitsers toebrengt voor Moskou. Russische berichten spraken van 15.500 Duitsers, die gedood werden op een dag op drie punten aan het Moskou-front. Gemeld werd, dat 105 nazie-tanks vernield werden door de Russische piloten.

De Russische vliegtuigen zouden ook 600 truckladingen met Duitse troepen hebben vernietigd. Een overwinning op zee werd gemeld door de radio van Moskou, welke zeide, dat Russische duikboten een astanker en 5 transportschepen met troepen en oorlogsmaterialen tot zinken hebben gebracht.

De correspondent van „Pravda" zeide, dat de nieuwe Russische voortgang bij Rostov werd gemaakt op 27 November, toen men de Duitsers verjoeg uit gefortificeerde stellingen. De Russen concentreerden de aanval op de Noordelijke grijparm van de Duitse nijptang op Moskou en dreven wiggen in de vijandelijke linies, waarbij zij enkele dorpen bezetten, waarvan sommige door de Duitsers gebruikt werden als weerstandsbases en versterkt waren.

De Russische berichten spraken van zware verliezen, welke de nazies vooral aan het Moskoufront lijden, waar de verdedigers een bataljon vijandelijke infanterie en een eskadron cavalerie vernietigden. Bij de gevechten aan het Noordelijke front zeide „Pravda", dat de Duitsers 3000 man verloren bij de gevechten, die 8 dagen lang duurden. Het bericht zeide, dat de 126e Duitse infanterie-divisie volkomen werd verslagen (Moskou, (AP) 28.11).

RUSSISCHE SUCCESSEN AAN HET FINSE FRONT.

De radio van Moskou deelde mede, dat volgens berichten van den correspondent van „Rode Ster" aan het Karelische front de Russische troepen gedurende de laatste 2 dagen in de richting van Kestenga met succes voortgang hebben gemaakt. De radio zeide: „De Duitsers en Finnen leden zware verliezen, terwijl onze verliezen onbeduidend zijn. Solovievs afdeling bereikte in de meeste sectoren de oude stellingen en bezette deze. Ten Zuiden en Westen van Medvezjegorsk voerden de Witte Finnen een verwoede, doch nutteloze aanval uit" (Moskou, (AP) 27.11).

NAZIES NAMEN 14 DORPEN VOOR MOSKOU.

Gemeld wordt, dat Duitse stormtroepen 14 dorpen genomen hebben in het defensiesysteem voor Moskou, in sommige gevallen na wanhopige gevechten van man tegen man tegen de Russische verdedigers. Officieel werd echter gezegd, dat de Russen tegenaanvallen deden van belangrijke kracht in op zijn minst 2 streken. Een aan het Zuidelijk front ten Noorden van Rostov, waar het Hoofdcommando zeide, dat de Russen werden afgeslagen met zware vreliezen. De andere werd uitgevoerd in het Noordelijk deel van de centrale sector ten Zuid-Oosten van het Ilmenmeer, waar de Russische artillerie de weg voorbereidde voor twee golven van infanterie. Deze aanval verschrompelde in het Duitse artillerievuur volgens militaire bronnen en „de enkele Russen, die doorbraken naar de Duitse machinegeweernesten, werden gedood bij gevechten van man tegen man.

Berichten van het gebied voor Rostov delen mede, dat Slowaakse troepen thans de Duitsers helpen na een lange mars van de Dnjepr-vallei (Berlijn, (AP) 27.11).

RUSSISCHE TEGENAANVALLEN BIJ LENINGRAD.

De radio van Moskou deelde mede, dat de Russische tegenaanvallen bij Leningrad worden voortgezet en dat gedurende de laatste dagen tankgroepen 38 Duitse tanks, 3 pantserwagens, 29 kanonnen, 2 mortiezen en een regiment Duitse troepen vernietigden. (Londen, (AP) 27.11).

EEN VOORSTEL VAN CHURCHILL.

De conscriptie voor vrouwen en mannen, die nog beschikbaar zijn voor oorlogswerk werd voorgesteld in een motie, welke door Churchill bij het Lagerhuis werd ingediend. Het mogelijk of andere dienst te worden opgeroepen, worden gezocht. De meeste waarnemers zijn van mening, dat vrouwen tot 40 jaar mogen verwachten voor een of andere dienst te worden opgeroepen. De leeftijd van mannen voor het doen van militaire dienst zal waarschijnlijk van 41 jaar worden gebracht op 50 jaar, waarbij de oudste mannen zullen worden geplaatst in burgerlijke defensie-eenheden zoals de brandweerdienst, de burgerwacht of fabriekswerk (Londen, (AP) 27.11).

HET LAGERHUIS KEURT CHURCHILLS BELEID GOED.

Het Britse Lagerhuis sprak in wezen zijn vertrouwen uit in de politiek van Churchills Regering, in een boodschap als antwoord op de rede van den Engelsen Koning bij de opening van het Britse Parlement (Londen, (AP) 27.11).

EDEN VERWACHT EEN DUITS VREDESOFFENSIEF.

Anthony Eden gaf in het Britse Lagerhuis de mening te kennen, dat de anti-Komintern conferentie een prélude is voor een vredesoffensief. Hij zeide echter: „Wat men ook doet betreffende de nieuwe orde, zal dit onze politiek niet in het minst beïnvloeden. De geallieerde Regeringen behoeven zich daarover nooit bezorgd te maken" (Londen, (AP) 27.11).

VICHY DEED NIET MEE.

Marcel Déat een der grootste voorstanders van de volledige Franse samenwerking met Duitsland, oefende bittere critiek uit op het Vichy-régime, omdat men zich niet heeft aangesloten bij het anti-Komintern Pact, en veroordeelde Pétains handeling van gisteren door een Noordamerikaansen bezoeker te ontvangen. De Maarschalk besprak namelijk Frankrijks voedselsituatie met Howard Kerschner, Directeur in Frankrijk van het „American Friends Service Committee".

Déat, die het stilzwijgen verbrak van de onder Duits toezicht staande Parijse pers over dit onderwerp barstte los in een te Vichy verschijnend nieuwsblad, omdat men niet de gelegenheid heeft aangegrepen om Dinsdag aan de ceremonies mee te doen voor het tekenen van het pact te Berlijn teneinde formeel Duitslands leiding in Europa te aanvaarden.

Betreffende Pétains Noordamerikaanse relaties eiste Déat, dat Vichy „partij kiest tegen alle vijanden van Europa waaronder de Engelsen en eventueel de Amerikanen." Waarnemers te Vichy zeiden, dat Frankrijks afwezigheid van de ceremonies te Berlijn het duidelijk maakte, dat de verdere stappen welke voorspeld werden na de verwijdering van Generaal Maxime Weygand als Gedelegeerde Generaal en Commandant in Noord-Afrika niet werden genomen. (Nadat Weygand aftrad werd voorspeld, dat Pétain zou reizen naar de bezette zone van Frankrijk om een „hoog Duits personage" te ontmoeten, misschien Hitler zelf. Gezegd werd, dat zulk een reis een andere stap zou merken naar een volledige Franse samenwerking met het Reich.). (Vichy, (AP) 27.11).

[Marcel Déat is de man, die samen met Pierre Laval gewond werd bij een bescheiting door den Fransman Colette. Per abuis werd later uit Vichy gemeld, dat Déat overleden was. Deze mededeling werd echter weer door Vichy ingetrokken. — Red.]

HET U.S.A. LEGER.

De Noordamerikaanse Secretaris van Oorlog Stimson zeide bij een persconferentie dat het Noordamerikaanse leger Duitsland reeds is voorbijgestreefd in het ontwikkelen van de op zich zelf staande gevechtseenheden, in algemeen gebruik toepassende, wat de Duitsers slechts getoond hebben in hun pantser-divisies (Washington, (AP)

ALLERLAATSTE NIEUWS.

— New York: De radio van Berlijn deelde mede, dat de Duitse opmars ten Zuid-Oosten van Moskou zo goed voortgang heeft gemaakt, dat Skopin op 50 mijl ten Zuid-Oosten van Stalinogorsk en ongeveer 150 mijl ten Zuid-Oosten van Moskou door de Russen geëvacueerd is en op het punt staat in Duitse handen te vallen.

— Zagreb: Berichten uit Beograd delen mede, dat heftige gevechten voortduren tussen de onder Duitse leiding staande Regeringsstrijdkrachten en de rebellen, waarbij de verliezen in een enkel gevecht duizend man bedroegen.

— Hongkong: De Katholieke Hoofdkwartieren delen mede, dat Bisschop Barosi en 3 andere Italiaanse missionarissen te Kaifeng in de Honanprovincie van China door bandieten gedood zijn.

— Berlijn: Hitler ontving plechtig de afgevaardigden van de anti-Komintern Staten als een slotgebeurtenis bij de hernieuwing van het pact tegen het communisme.

— Stockholm: De tegenzin van Finland, Hongarije en Denemarken om mee te doen aan de politieke samenwerking met Duitsland bij de anti-Komintern conferentie te Berlijn wordt gemeld door den Berlijnsen correspondent van de „Social Democraten". Ook werd te kennen gegeven, dat de Japanse Afgevaardigde slechts weifelend meedeed, aangezien Japan neutral wenst te blijven in de Russische campagne. De Spaanse vertegenwoordiger Suñer was erg gereserveerd in de besprekingen met Ribbentrop en Hitler.

— Londen: Gezaghebbende kringen melden hevige Russische tegenaanvallen in de Rostov-sector. De Duitse druk op Moskou wordt voortgezet, doch de nazies maken slechts zeer langzaam en weinig voortgang.

— Washington: Ingelichte bronnen zijn van mening, dat de invasie van Thailand Japans eerste stap zal zijn, indien de Regering Hulls formule voor vrede in de Stille Oceaan verwerpt.

— Londen: Een gezaghebbende bron verklaarde, dat de toestand in Libye over het algemeen steeds beter wordt. Men zeide, dat de Britse pantserstrijdkrachten de overblijfselen van de ascolonne, welke aan de grens aanvallen uitvoerde, gisteren in de namiddag hebben opgevangen op 12 mijl ten Zuiden van Gambut. Er is geen nieuws omtrent het resultaat van de onstane strijd.

— Berlijn: Britse vliegtuigen vlogen in de nacht over het Westen en Noord-Westen van het Reich, waar zij enkele bommen wierpen, waarbij zij lichte schade veroorzaakten aan gebouwen en verschillende personen doodden en verwondden.

— Londen: Het communiqué van het Britse Ministerie van Luchtvaart deelde mede, dat in de afgelopen nacht Britse bommenwerpers Dusseldorf aanvielen, waar spoorlijnen en de industrie-wijken zwaar werden gebombardeerd.

De N. Y. Times deelt mede dat de regering van Colombia met de Avianca Company heeft afgesproken dat zij alle vliegvelden van de Duitse Scadta Company in Colombia onder politie-bewaking zal stellen. Deze gewapende politie zal een specialen Commandant krijgen. De kosten zullen worden gedragen door de Avianca, die onder Colombiaans-Amerikaans beheer staan.

Berichten, die later binnenkwamen:

— Tokio: Het nieuwsblad „Yiomiuri" deelde mede, dat de Japanse Ambassadeur te Bangkok op Vrijdag langer dan een uur confereerde met Premier Songgram.

„Nichi Nichi" meldde in een bericht uit Bangkok, dat de Britten meer dan 50.000 troepen langs de grens van Thailand gestationneerd hebben, waaronder „woest uitziende Indiërs".

— Nairobi: Officieel wordt gemeld, dat Gondar zich heeft overgegeven. Generaal Nasi gaf zich gistermiddag onvoorwaardelijk over. Alzo is de laatste Italiaanse sterkte in Oost-Afrika gevallen.

— Tokio: De Japanse autoriteiten wogen voorzichtig Cordell Hulls nota af zonder enige aanwijzing, dat, of wanneer men er een antwoord op zou geven. De pers gaf de mening te kennen, dat de Japans-Noordamerikaanse besprekingen ten einde komen.

De Japanse Minister van Buitenlandse Zaken, Sjigenori Togo analiseerde de huidige status van de Japans-Noordamerikaanse relaties met speciale referte naar het document van Cordell Hull in een cabinetszitting. De Regering gaf echter geen teken betreffende de volgende stap. Hoge autoriteiten van de Departementen van Oorlog en Marine kwamen bijeen op de officiële residentie van Premier Generaal Hideki Tojo voor een zitting om de nota te bespreken. Zij namen ook deel aan de besprekingen van het cabinet.

Ons Hoekje.

Dit zullen de Dames lezen.

TOT IN DE PUNTJES VERZORGD.

Aan een vrouw, die bekend stond om de biezonder elegante wijze, waarop zij gekleed ging, werd eens gevraagd: „Hoe komt het toch, dat jij er altijd zo elegant, modern en tot in de puntjes verzorgd uitziet terwijl je toch, zoals we weten, maar betrekkelijk weinig geld aan je kleding besteedt?"

En, het antwoord was niet, zoals sommigen misschien zouden verwachten: „Ik koop mijn kleren altijd dáár en dáár", maar: „Ik draag mijn kousen nooit langer dan een dag achter elkaar; ik zorg altijd dat de naad prècies van achteren zit en recht loopt. Elke avond borstel ik mijn haar en geef ik mijn schoenen even een beurt. Verder besteed ik elke week een vaste morgen aan het nakijken en oppersen van mijn kleren. En dan tot slot zal ik je een klein geheimpje verklappen: Ik heb thuis zo'n heerlijke grote spiegel en daarin bekijk ik me speciaal, wanneer ik uitga van top tot teen heel critisch om te zien wat er in mijn verschijning of kleding eventueel storend werkt, of minder goed met elkaar harmonieert. Want ik let speciaal op harmonie in alle onderdelen van mijn kleding. Daarom houd ik me ook zoveel mogelijk aan één hoofdkleur en groepeer alle onderdelen van mijn kleding daaromheen. En die methode is niet alleen gemakkelijk, maar ook voordelig!"

Heus om goed gekleed te gaan, is het niet nodig, dat we in onze kleerkast een heel rijtje ochtendjaponnen, middagjurken en avondtoiletten hebben hangen in de diverse modetinten en dat we met alle nieuwe snufjes meedoen.

Wanneer we een jurk kiezen, niet al te excentriek van model natuurlijk, doch wel van een uitstekende stof en coupe dan behoeven we zo'n kledingstuk heus niet af te danken na een paar maanden, omdat het ons begint te vervelen. We kunnen dan eens zorgen voor een nieuw fleurig garnituurtje, een vlot kraagje, een nieuwe corsage in een andere kleur, zodat het oude kledingstuk ineens een geheel ander aanzien krijgt.

We moeten er ook vooral goed op letten, dat hoed, tas, schoenen en kousen in harmonie moeten zijn met onze jurk. Daarom is het niet alleen gemakkelijk, maar ook voordelig om ons, als we eenmaal een bepaalde kleur hebben gevonden die ons goed staat, ten minste voor een tijdje, aan die kleur en haar combinatie-mogelijkheden te houden. Uw schoenen, hoed en tas zullen dan bij al uw jurken goed gebruikt kunnen worden, terwijl u in het andere geval bij elke andere hoofdkleur dikwijls een ander hoedje, tas en schoenen zult moeten hebben, wilt u er tenminste elegant blijven uitzien. De methode om zich geheel in de spiegel te bekijken, lijkt ons heus navolgenswaard.

Voor zo'n spiegel kunnen we vaak tot verrassende ontdekkingen komen. We zien b.v., dat de naar rose overhellende kleur van onze kousen minder goed past bij de tint van onze jurk; dat onze onderjurk er een beetje onderuit wijst van achteren; dat ons rokje nodig eens opgeperst moet worden; dat ons nieuwe hoedje wel heel aardig is, maar absoluut niet aan ons kapsel is aangepast, zodat we een van beide dus dienen te veranderen; dat die rode ketting te grof staat bij ons geklede japonnetje, dat die garnering nodig eens vernieuwd moet worden. En vanzelf zullen we er dan toe komen bij het aankopen van nieuwe stukken meer bewust op ons doel af te gaan en...... onze kleren meer geregeld te gaan onderhouden. Want ook dat is een vereiste, willen we er steeds smaakvol en elegant uitzien!

Tot slot nog een kleine wenk: kopen we altijd goede qualiteit speciaal wat onze kousen en schoenen betreft. Zeker, een goede qualiteit kost wat meer, maar...... we doen er dan ook veel langer mee en zien er ook veel netter mee uit!

AMIGOE-RECEPT VAN DE WEEK.

We doen van het jaar wel niet aan Sinterklaas, zeggen vele mensen, maar toch mag er een speculaasje op Sinterklaasdag niet in huis ontbreken. Nu de speculaasjes echter moeilijk te krijgen zijn of wel wat erg duur, maken we ze dit jaar zelf eens. Het is heus niet zo'n groot werk en u zult er wat een succes mee hebben.

De bereiding is als volgt:

Speculaas.

150 gr. bloem, 50 gr. boter, 12½ gr. amandelen, 2½ gr. gestampte kruidnagelen, ½ theelepel fijne kaneel, wat noodmuskaat, 5 gr. sucade, 1 lepel melk, 100 gr. donkerhruine suiker.

Los de suiker in de melk op, hak de gepelde amandelen in grove stukken en snipper de sucade.

Kneed daarna alle ingrediënten tezamen tot een soepele bal. Poeder de speculaasplank [1]) in met wat rijste bloem. Druk het deeg stevig op de plank. Neem met een scherp mes alle deeg, dat op de plank buiten de uithollingen uitsteekt, weg. Licht de koekjes vervolgens uit de plank en leg ze op een met meel bestoven bakblik op enige afstand van elkaar. Bak ze in een tamelijk warme oven ± 15 min. lichtbruin en gaar. Neem ze warm van het blik en laat ze daarna afkoelen.

[1]) Een speculaasplank is een plank, waarin de speculaasfiguren zijn uitgesneden. Deze kunt u gemakkelijk zelf maken.

Statenvergadering van gisteravond.

DE REGELING VAN HET DEVIEZENVERKEER.

Amendement-Senior onaanvaardbaar voor het Bestuur.

Bij de „Ingekomen Stukken" is een schrijven van de Kamer van Koophandel en Nijverheid, alhier, waarbij de Kamer de leden der Staten wijst op de uitzonderlijke positie van Curaçao op handelsgebied en hen adviseert voor te stellen de deviezencommissie uit vijf leden te doen bestaan en te verlangen, dat de meerderheid der leden dezer commissie op de hoogte zij van de economische bizonderheden van Curaçao en van de plaatselijke toestanden.

De Kamer verzoekt den Staten er voor te zorgen, dat de deviezencommissie geen overwegend ambtelijke commissie zijn zal.

Na de Ingekomen Stukken komt aan de beurt de „Landsverordening tot wijziging en aanvulling van de Landsverordening van de 29ste November 1940 houdende regelen betreffende het deviezenverkeer."

Gemachtigde van het Bestuur is **dr. Fred. L. Rutgers.** De gemachtigde geeft direct toe, dat de gestelde termijn voor de behandeling van deze landsverordening zeer kort was, doch dat was te wijten aan een samenloop van omstandigheden. Het Bestuur betreurt met de Staten deze gang van zaken. De gemachtigde wil er echter op wijzen, dat de Staten deze landsverordening veel te ernstig zien. Practisch immers zal er niets veranderd worden. Het is slechts een verordening, die een technisch formele verandering beoogt.

In het voorlopig verslag, dat tevens als eindverslag diende, willen de Staten de deviezencommissie zien uitgebreid tot 5 personen. Hiermede kan het Bestuur accoord gaan.

Na de bestuursgemachtigde neemt de heer **Ernesto C. Martijn** het woord. Hij laat een ernstig woord horen over dit belangrijk ingrijpen in het economische leven van het Gebiedsdeel. Tijdens een reis sprak hij nog met handelslieden in Trinidad en Suriname, die geen van allen te spreken waren over de contrôle op de import van de diverse gouvernementen, terwijl toch deze landen industrie en export hebben. Het aan banden leggen van de handel heeft nog nimmer ergens voordeel gebracht.

Voor Curaçao is de toestand erger, omdat hier niet geproduceerd wordt. Hier zijn de bronnen alleen maar de olie en de handel. Het Bestuur moet voorzichtig zijn mensen te belasten met de taak voor het deviezenverkeer, die totaal niet op de hoogte zijn van de Curaçaose toestanden. De heer Martijn hoopt, dat er in de commissie mensen zullen komen, die Curaçao door en door kennen. Hij raadt aan geen ambtelijke personen te benoemen. Laat het Gebiedsdeel gespaard blijven van een te drukkende last. Is de zaak wel duidelijk aan Londen voorgelegd? vraagt hij. Het Bestuur wil, dat wij ons er bij neerleggen, maar hij wil aanmanen tot voorzichtigheid. Dit Gebiedsdeel is in geen enkel opzicht te vergelijken met de andere gebieden. Kan er geen andere oplossing gegeven worden? Hedenavond moet er aan de vrije handel van het Gebiedsdeel een vaarwel worden gezegd. De heer Martijn ziet de toekomst zeer somber in. Tot nu toe had de handel groot vertrouwen in de soepelheid van de toepassing van de toekenning der deviezen. Daarom begrijpt hij nu de huidige voorgestelde wijziging niet. De tijd om over zulk een belangrijk onderwerp te beslissen, was veel te kort. Er werd geen tijd gelaten om voldoende overleg te plegen. Inconsequent is het de commissie van advies af te schaffen. Deze commissie moet bestaan blijven naast de deviezencommissie, die het uitvoerend lichaam wordt. Wordt de adviescommissie afgeschaft, dan zal de heer Martijn tegen de landsverordening stemmen.

De heer **Frederik A. Vromans** vindt de voorgestelde wijziging in sommige opzichten niet elegant. De door den Administrateur van Financiën verleende vergunningen en ontheffingen worden immers door deze landsverordening automatisch per 31 December 1941 opgeheven. Dit wekt onnodige onrust. Deze ontheffingen en vergunningen zijn dikwijls na lange onderhandelingen verkregen. Nu moet alles weer opnieuw aangevraagd worden. Continuïteit was noodzakelijk geweest, vooral ook om vertrouwen te wekken. De beschikkingen zijn door den Administrateur van Financiën gemaakt, kunnen die nu niet door de Deviezencommissie worden overgenomen? Ook de Commissie van Advies verdwijnt. Zal nu de stem van handel en industrie wel voldoende gehoord worden? Dit immers achten de Staten noodzakelijk. Deze adviescommissie is door de Staten in de landsverordening van 29 November 1940 ingebracht. Nu wordt deze zonder meer afgeschaft. Dit zou nog niet zo erg zijn, als de Staten een duidelijker inzicht gekregen hadden in de samenstelling en werkwijze van de deviezencommissie. Hij hoopt, dat van ambtelijk zijn. Dit gaat echter eigenlijk niet ver genoeg.

Definitief moet geregeld worden hoe de samenstelling der commissie is. De stem uit de practijk moet gehoord worden. Er zijn nadelen aan verbonden, doch die kunnen door een juiste keuze uit in de burgerij geschikte candidaten voorkomen worden.

De heer Vromans wil nog protesteren tegen de wijze van behandeling. Alles moest veel te snel gebeuren. Er is geen sprake van een normale behandeling. Het Bestuur geeft voor, dat het slechts een technisch-formele verandering is, maar spreker is overtuigd, dat aan deze verandering grote consequenties verbonden zijn.

De gemachtigde heeft gezegd in de afdelingsvergadering, dat de deviezentoestand verontrustend was. De heer Vromans is het hier niet mee eens. Tijdens de loop der besprekingen zal hij zich alsnog beraden om zijn stem te bepalen.

Dr. Willem P. Maal wil weten of de wijziging van de Deviezenlandsverordening een reactie is op het telegram der Staten naar Londen, waarbij o.a. om meer dollars gevraagd werd. De bedoeling immers toch is door een strenger contrôle de dollar-uitgave te beperken, terwijl de Staten om meer dollars gevraagd hebben.

Ook de heer **Jan Rustige** is ontevreden met de gang van zaken. In de afdelingsvergadering waren de leden der Staten tamelijk eenstemmig voor de aanneming van dit ontwerp. Nu echter is er veel critiek en juiste critiek. De tijd om de zaak te bekijken na de inlichtingen van den bestuursgemachtigde, was zeer kort. De gemachtigde zegt, dat het slechts een technisch formele wijziging is en dat alles practisch hetzelfde blijft. Zo dit juist is, waarom dan zulk een haast? Spreker was Dinsdagavond onder de indruk van de woorden van den gemachtigde van het Bestuur. (Hier protesteert de voorzitter, daar het Statenlid gegevens schijnt openbaar te maken, die in de afdelingen besproken worden.) De cijfers in de afdelingen gegeven, waren van zodanige aard, dat hij absoluut overtuigd was, dat de landsverordening zou moeten worden aangenomen. Spreker heeft echter meer gegevens elders gevraagd en de cijfers daar ontvangen, waren in flagrante tegenstrijd met de cijfers door den bestuursgemachtigde gegeven.

Uitdrukkelijk wijst de heer Rustige op de plicht het vaderland te steunen. Tot dusver heeft Curaçao daartoe ook alles gedaan. De bereidheid om te helpen, is voor 100% aanwezig. Een beroep op Curaçao zal immer beantwoord worden in zover het mogelijk is. Curaçao zal gaan tot het uiterste, maar elke weg daartoe is nog niet de juiste. En daarom kunnen de Staten maar niet alles aanvaarden, wat het Bestuur zegt. Deze quaestie is hem nog niet duidelijk. De cijfers van het Bestuur en van een meest bevoegde instantie anderzijds kloppen niet. De heer Rustige hoopt, dat de gemachtigde van het Bestuur hem alsnog zal weten te overtuigen. De Statenleden kijken niet naar de formeel-technische wijziging, maar naar de achtergrond. Dit concept was al weken klaar, waarom diende het Bestuur het niet in en nu is er zulk een haast. Spreker is het eens met den heer Martijn betreffende de commissie van advies.

De bestuursgemachtigde **Rutgers** wil weten, welke de bevoegde instantie is, die den heer Rustige inlichtte. De heer Rustige wil dit niet zeggen, doch verklaart, dat hij de gesproken woorden hieromtrent volkomen voor zijn rekening neemt. Hierop protesteert dr. Rutgers ten sterkste. Het komt immers daarop neer, dat de gegeven cijfers van het Bestuur onjuist zouden zijn.

Tot den heer Maal zegt de gemachtigde, dat deze wijziging der verordening geen reactie is op het telegram aan Londen. Het ontwerp lag al klaar vóór die tijd.

De woorden van den heer Martijn en Rustige zijn volgens dr. Rutgers niet ter zake. Op de woorden van den heer Vromans kan de gemachtigde zeggen, dat het gehele ontwerp een tegemoetkoming is aan de Staten, die zelf verlangden, dat de macht over de toekenning der deviezen niet aan één persoon toekwame, maar aan verschillende personen.

Dat er geen bizondere overgangsmaatregelen genomen zijn, is niets bizonders. Alleen de Administrateur van Financiën zou de door hem gegeven vergunningen kunnen opheffen, daarom laat het Bestuur ze nu automatisch aflopen.

Ongebruikelijk vindt hij het een commissie te hebben, die een commissie zou adviseren. Aan het bezwaar der Staten om niet alleen ambtelijke personen in de deviezencommissie te hebben, wil het Bestuur tegemoet komen, doordat de Gouverneur enige niet-ambtelijke leden zal benoemen.

Bovendien wil de gemachtigde opmerken, dat een ambtenaar toch niet per sé onkundig moet zijn van de noden van het gebiedsdeel.

De heer **Alfred Senior** sluit zich aan bij de woorden van den heer Rustige. De Staten en het Curaçaose volk zijn bereid te helpen tot het uiterste. Maar zij willen niet, dat zij door wie dan ook voorgeschreven krijgen, wat zij te doen hebben.

De heer **Rustige** betreurt het, dat het Bestuur hem niet tracht te overtuigen. De cijfers zijn geen insinuatie. Ze zijn geheel verschillend van die, welke gegeven zijn door den bestuursgemachtigde. De heer Rustige heeft zijn cijfers van de Curaçaose Bank.

De voorzitter der Staten vindt het moeilijk den heer Rustige niet in het gelijk te kunnen stellen betreffende de gegeven cijfers. Deze zijn immers in de afdelingsvergadering verstrekt. De tijd was te kort om zich daarover te beraden. Wel is duidelijk geworden, dat de verstrekte mededelingen aan twijfel onderhevig zijn. De woorden van den heer Senior begrijpt hij niet in verband met dit wetsontwerp.

De Heer M. F. da Costa Gomez zegt dank aan den heer Rustige voor de sympathieke woorden gesproken over de bereidheid van Curaçao om tot het uiterste te steunen. Hij illustreert dit nog door het verstrekken van cijfers, van wat Curaçao reeds heeft bijgedragen.

Het Bestuur heeft gezegd, dat deze landsverordening te maken heeft met de volkshuishouding. Hiermede moeten de woorden van den heer Senior in verband gebracht worden. Over de volkshuishouding immers moeten wij iets te zeggen hebben en niet alleen een commissie van ambtenaren.

De heer **Vromans** vindt het verdwijnen van de Commissie van Advies nog niet het ergste, maar wel zou hij willen weten, hoe de samenstelling der 5 leden van de deviezencommissie is. Spreker wil niet beweren, dat een ambtenaar per sé minder kundig is, maar mensen, die hier geboren en getogen zijn, zullen allicht beter op de hoogte zijn.

Dr. Rutgers anwoordt den heer Rustige door te zeggen, dat de Curaçaose Bank niet over de gegevens beschikt, die het Bestuur heeft.

Artikelsgewijze behandeling.

Dr. Rutgers wijzigt artikel I door de deviezencommissie uit te breiden tot 5 leden (voorzitter, ondervoorzitter, secretaris, 2 leden).

De heer Senior voegt er het volgende amendement aan toe: „met dien verstande, dat geen ambtenaren van de deviezencontrôle leden mogen zijn van de deviezencommissie. De Gouverneur kan een ambtenaar bij deze commissie als secretaris toevoegen, die slechts adviserend zal optreden."

Over dit amendement wordt veel gepraat. De heer Senior wil duidelijk naar voren laten komen, dat deze deviezencommissie bestaan moet uit mensen, die goed op de hoogte zijn van de plaatselijke toestanden. Per sé wil hij geen ambtenaren daaruit verwijderd houden, maar de ambtenaren, die de contrôle uitoefenen, mogen geen zitting hebben in de commissie, die ontheffingen, toekenningen van deviezen enz. verleent.

De heer **Plantz** wil duidelijk naar voren laten komen, dat er zekerheid kome, dat de deviezencommissie uit niet-ambtenaren bestaat.

Dr. Rutgers zegt, dat de taak van de commissie een uitvoerende bestuurstaak is. Een min of meer zelfstandig departement. Het is onmogelijk een departement te besturen zonder ambtenaren. Het Bestuur zal niet aanvaarden, dat de commissie voor de meerderheid uit niet-ambtenaren bestaat. Het Bestuur heeft nu de macht van één persoon gelegd in een commissie om tegemoet te komen aan de Staten. Het Bestuur is bovendien van plan 3 ambtenaren en 2 niet-ambtenaren te benoemen. Spreker vindt het onjuist om de technisch geschoolden uit te sluiten van de deviezencommissie.

Hierop antwoordt de heer Senior, dat de technisch geschoolden over het algemeen van zaken niets afweten, alleen technisch goed op de hoogte zijn. Er zijn echter daarnaast wel ambtenaren, die de toestanden door en door kennen. De heer Senior heeft geen bezwaar tegen de ambtenaren als zodanig, maar hij wil mensen in de deviezencommissie, die goed op de hoogte en onafhankelijk zijn.

De heer **da Costa Gomez** voelt voor het voorstel van Senior, alhoewel hij het bezwaar van het Bestuur erkent bij deze landsverordening. In het algemeen is het echter niet af te keuren, dat er geen ambtenaren in bestuurscommissies zitten. Het komt trouwens voor. Het hoofdbezwaar van het lid is echter, dat de ambtenaren met de uitvoering belast ook zitting zouden hebben in de commissie, die de normen vaststelt der eventuele toekenningen. De normatieve en executieve macht moeten niet in één hand gelegd worden.

Dr. Rutgers zegt, dat de heer Da Costa Gomez gelijk heeft, dat ook bestuurscommissies zonder ambtenaren kunnen bestaan. Hier echter is dat onmogelijk. Hij moet het amendement met klem ontraden. Er is geen voldoende personeel te verkrijgen, om te voldoen aan het verlangen van den heer Senior.

De heer **Senior** wijst er nogmaals op, dat de deviezencommissie een grote macht krijgt. Het Bestuur zegt zelf, dat er geen voldoende technisch personeel is om zowel bij de deviezencommissie als bij de contrôle afzonderlijke personen te plaatsen. De technici moeten bij de uitvoering zijn en kundige personen van Curaçao's moeilijkheden op de hoogte moeten in de deviezencontrôle zijn.

De heer **Da Costa Gomez** waarschuwt nogmaals het Bestuur om de normatieve en executieve macht in een hand te brengen door het aanstellen van ambtenaren der contrôle in de deviezencommissie. Hij is van mening, dat er eventueel nog wel 3 ambtenaren gevonden kunnen worden, die niet bij de deviezencontrôle werken.

Dr. Rutgers wijst er op, dat de commissie bestaat uit een technisch en een locaal element. De Staten kleineren het technisch gedeelte en overdrijven het locale. Het locale zou hij het sentiment willen noemen; het technische de naakte cijfers. Er moet een sterke contrôle zijn door het element der cijfers.

Het Bestuur vindt het noodzakelijk, dat in de commissie deskundigen zitten en er zijn geen voldoende deskundigen om afzonderlijke personen te benoemen. Staande de vergadering heeft het Bestuur de deviezen commissie al uitbreid tot 5 en nu komt weer het bezwaar der Staten tegen het zitting nemen van ambtenaren der deviezencontrôle in de deviezencommissie. Van dit voornemen der Staten wist het Bestuur niets.

De heer **Senior** verklaart, dat het hem niet mogelijk was dit denkbeeld eerder te ontwikkelen. Bovendien wil hij nog eens uitdrukkelijk zeggen, dat hij zo dikwijls mogelijk van mening wil veranderen als dat hem in het belang van Curaçao goed voorkomt.

Hierop wordt de vergadering geschorst, om het amendement van den heer Senior de juiste redactie te geven.

Na de schorsing luidt het amendement als volgt: „De deviezencommissie zal zijn samengesteld uit 5 leden. Uit deze 5 leden worden 3 door deze commissie met de behandeling van de dagelijkse zaken belast. Een ambtenaar deel uitmakende van de dienst der afdeling der deviezencontrôle mag lid van de deviezencommissie zijn. De Gouverneur kan echter een ambtenaar van de dienst der deviezencontrôle als secretaris aan de deviezencommissie toevoegen. Deze secretaris brengt dan slechts een adviserende stem uit."

Dr. Rutgers verklaart nogmaals, dat de strekking van het amendement een ernstige belemmering is van de Bestuursuitoefening. De vertegenwoordigers willen zich te veel bemoeien met de wijze van Bestuursuitoefening. Hij heeft geen enkel redelijk argument gehoord voor het amendement. De consequenties zijn voor rekening der Staten.

De heer **Da Costa Gomez** vraagt wat de consequenties zijn. **Dr. Rutgers** antwoordt, dat hij bij aanname schorsing zal vragen. Hierop wil dr. Da Costa Gomez zich in de afdelingen beramen, doch zijn voorstel wordt afgestemd.

De heer **Rustige** wil nog weten hoe de houding van het Bestuur zal zijn, wanneer bij een volgend artikel het amendement Martijn zal worden aangenomen, dat tot doel heeft de commissie van advies te handhaven. **Dr. Rutgers** antwoordt hierop, dat dat amendement geen bezwaar zal zijn bij het Bestuur.

De heer **Maal** zegt hierbij, dat die adviescommissie ook pas advies geeft als het gevraagd wordt.

Het amendement-Senior komt in stemming en wordt aangenomen met 7 stemmen voor en 4 tegen.

Dr. Rutgers vraagt schorsing en spreekt nogmaals zijn spijt uit over de houding der Staten. Het Bestuur heeft ernstig getracht om samenwerking op dit gebied te verkrijgen. Het is niet gelukt en dat is niet de schuld van het Bestuur.

Dr. Da Costa Gomez wijst er op, dat de Staten altijd getracht hebben naar best vermogen met het Bestuur samen te werken. De simpele wijzigingen van den heer Senior kunnen toch geen breuk betekenen. De tijd was trouwens veel te kort. Hij vraagt verlenging, want om 12 uur loopt de termijn af voor de aanname van de verordening gesteld. Zo het ontwerp dan niet volledig behandeld is, is het aut volgens artikel 101 aangeno Bestuur verzoekt nu schorsin kent dit, dat het Bestuur de verlengen zal? Het Bestuur ka schorsing verzoeken, niet be heer Da Costa Gomez verl voortzetting van de behand verlenging van de termijn.

Dr. Rutgers verklaart, dat d stand niet de schuld is van het Het Bestuur zal de termijn niet gen. Hij heeft uiteraard geen tegen voortzetting der behande waarschuwde uitdrukkelijk consequenties.

De voorzitter gaat in op het van den heer Maal om de la minuten niet verloren te laten

Het ontwerp wordt nu vlug deld. Het amendement Marti een adviescommissie wordt a nomen. Een amendement van om de vergunningen niet auto te laten vervallen, wordt ver

De geamendeerde landsver wordt tenslotte in haar geheel nomen.

Kerkberichten.

Week van Zo. 30 Nov. t/m 6 Dec.
In de ritus der Dominicanen:
Eerste Zondag van de Advent.
Ma.: H. Andreas, Apostel.
Wo.: H. Franciscus Xaverius, S.J.
Do.: H. Petrus Crysologus, kerkleraar.
Za.: H. Nicolaas.

KATHEDRALE ST. ANNA-KERK, Otrabanda.
Pastoor: M.J. v.d. Elsen O.P., tel. 1507

Zondag:
4.45 H.Mis
6.— Uitreiking H. Communie.
7.— Kindermis.
8.30 Hoogmis (N)
19.— Lof voor de vrede.

Weekdagen:
6.— en 6.30 H. Mis.
19.— Rozenhoedje.
Do.: 7.— Plechtige H. Mis.
19.— Lof.
Vr.: 6.— Gezongen H. Mis voor de vrede.
Biechten: 's morg. na mis, 's av. na Rozenhoedje, op verzoek en Zaterdag.

H. ROZENKRANSKERK, Pietermaai
Pastoor: C. v.d. Looy, O.P. tel. 2170, spreekuren: 8 uur en 19.45 uur.

Zondag:
4.30 en 6.— H. Mis
7.30 H. Mis (speciaal voor kinderen)
8.30 Hoogmis (P)
19.— Lof.

Weekdagen:
5.30 H. Mis (beh. Za.)
6.— en 6.30 H. Mis
19.— Rozenhoedje
Di.: 7.— Congregatie voor de meisjes
Wo. 19.30 Congregatie jongens.
Vr.: 6.— Gezongen H. Mis voor de vrede.
Biechten: na Rozenhoedje. Zaterdag na 16 uur.

H. FAMILIE-KERK, San Mateo.
Pastoor: Th. Exler, O.P., tel. 2413

Zondag:
4.45 en 6.30 H. Mis (P)
6.— Uitreiking H. Communie
7.45 H. Mis voor kinderen
9.— Hoogmis (N.)
19.— Lof.

Weekdagen:
6.— en 6.30 H. Mis
19.— Rozenhoedje
Wo.: 19.— Vergadering der leden van de Sint Tharcisius-vereniging.
Do.: 7.— Congregatie voor de meisjes
Vr.: 6.— Gezongen H. Mis voor de vrede.
Biechten: na Rozenhoedje, Zaterdag de gehele dag.

KERK O.L.V. VAN D
BERG CARMEL, Groot Kw
Pastoor P. Elie O.P., tel. 8, dan naar Pastorie Groot Kwartier, uur: 8 — 10 uur, Zon-, feest- en dagen.

Zondag:
5.— H. Mis (P)
7.— H. Mis voor kinderen
8.15 Hoogmis (N. en Eng.)
Weekdagen: 6.30 H. Mis.
Vr.: 6.30 Gezongen H. Mis vrede.
Biechten: elke dag na H. Mis terdagmiddag.

KERK VAN HET H. HART,
Pastoor A. C. de Valk O.P. telef. spreekuur: 7 — 9 uur.

Zondag:
5.— H. Mis
8.30 Hoogmis (P)
18.— Lof.
Weekdagen: 6.30 H. Mis.
Vr.: 6.30 Gezongen H. Mis vrede.
Za.: 7.— Kindermis.
Biechten: elke dag na H. Mis van 16 tot 18 uur.

H. THERESIA-KERK, Wi
Pastoor S. Hagemans O.P., geen spreekuur: 7 — 8.15 beh. Zon

Zondag:
5.— H. Mis (P); 8.— Hoogmis
18.30 Lof.